

Е.В. Білецький, д-р техн. наук, проф. (*ХТЕІ КНТЕУ, Харків*)

О.В. Петренко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ «HELPOC»

На сьогодні професорсько-викладацький склад стикається з об'єктивними труднощами: кількість інформації, з якою потрібно ознайомити студентів, стрімко росте, випереджаючи обсяги аудиторних занять. Для вирішення цієї проблеми викладачі намагаються, по-перше, скоротити розгорнутий виклад матеріалу лекційних курсів, що, у свою чергу, призводить до втрати можливості детального відпрацювання окремих розділів дисциплін або до того, що ряд практичних завдань виявляється без відповідної теоретичної підтримки в курсі лекцій. По-друге, окремі теми або розділи дисципліни відходять на самостійне вивчення за додатковими джерелами, які повинні заповнити прогалини теоретичної бази. Однак більшість джерел виявляються у всіх змістах великоваговими. Зіштовхнувшись із цим, багато студентів губляться в кількості сторінок і обсязі інформації, що міститься в літературі.

Для вирішення цієї проблеми необхідно підготувати методичний матеріал, який би містив у собі всі необхідні теоретичні положення та елементи практики. Виникає питання про форму подання таких матеріалів. Традиційно дидактичні матеріали (конспекти лекцій, методичні вказівки, посібники) – це документи, підготовлені в текстовому редакторі. Багато викладачів розробляють презентації або набори ілюстрацій, використовують навчальні відеоролики. До комплекту матеріалів також входять набір різноманітних тестів: від навчальних до контрольних.

Отже, всі необхідні матеріали являють собою фактично набір файлів (документів) різної природи. Розібратися в цьому наборі студенту іноді дуже непросто, потрібна єдина оболонка для доступу до цих ресурсів. Ця оболонка повинна мати простий інтерфейс, зручну навігацію та пошукові можливості. Створення такої оболонки є досить складним процесом, особливо для викладачів, які не являються фахівцями в галузі інформаційних технологій. На сьогодні існують програмні засоби для розробки навчальних курсів користувачами, що володіють базовими навичками роботи на комп'ютері. До таких засобів відноситься система HelpNDoc, розроблена компанією IBE SOFTWARE. Дана система має кілька варіантів поставки: комерційну, освітню та вільну. Вільний варіант не має функціональних обмежень і є безкоштовним для особистого некомерційного використання. HelpNDoc

є інструментом для генерації довідників і посібників у таких форматах, як chm, html, doc, pdf, epub. Інтерфейс HelpNDoc практично аналогічний тому, що використовується в сучасних офісних пакетах. Інструменти для настроювання та редагування курсу зібрані на вкладках стрічки. Основу будь-якого методичного ресурсу становить, як правило, текст, для форматування якого в HelpNDoc призначена окрема вкладка «Write». Вона організована практично аналогічно панелі текстового процесора Microsoft Word.

Найбільший інтерес для викладача, що готує свій курс в HelpNDoc, представляє вкладка Insert для вставки на сторінки розділів різних складових. Для додання таблиць доступна спеціальна вкладка стрічки «Table Tools: Layout», що дозволяє редагувати склад рядків і стовпців, виконувати форматування окремих елементів (границь, заливань, внутрішніх відступів). Виділений фрагмент змісту командою «Insert Hyperlink» може бути перетворений у посилання-перехід на обраний розділ, інтернет-ресурс або файл.

Вставка відео в розділі курсу виконується командою «Insert Insert movie». При цьому пропонується вибрати необхідний мультимедійний файл і вказати розміри контейнера для його показу. Для реалізації інтерактивних можливостей або будь-яких спеціальних варіантів змісту розділів призначений спеціальний блок, що додається командою «Insert Insert HTML code». Цей блок дозволяє створити, наприклад, тест для контролю знань, визначивши його за допомогою java-script і елементів html-форм. У розроблювальний курс можна помістити перелік ключових слів (показчик, глосарій). Це засіб швидкого доступу до розділів, що містять відомості про найбільш важливі терміни.

Завершується процес створення курсу його публікацією в одному з форматів. Настроювання публікації виконується командою «Hoti Generate help». Для складання готового курсу у вікні «Generate documentation» потрібно вибрати в списку необхідний формат, задати параметри публікації та натиснути кнопку «Generate» Готовий ресурс, наприклад, у форматах chm або html містить структурований зміст, показчик ключових слів, повнотекстовий пошук.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно відзначити, що простота та функціональність програми дозволяє вважати її зручним інструментом сучасного викладача для створення електронних навчальних курсів.